

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 44448
Nom: Psicologia clínica infanto-juvenil
Cicle: Màster Universitari Oficial
Crèdits ECTS: 4,5
Curs acadèmic: 2026-27

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
2211 - Màster Universitari en Psicopedagogia	Facultat de Filosofia i Ciències de l'Educació	1	Segon quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
2211 - Màster Universitari en Psicopedagogia	Formació comuna II	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

MARTINEZ BESTEIRO ELVIRA

RESUM

El programa teòric de Psicologia Clínica infanto-juvenil està dividit en dues parts. La primera part té com a primer objectiu realitzar una introducció a l'assignatura, on s'exposen els temes relacionats amb el concepte i continguts generals sobre els processos cognitius implicats, el diagnòstic, les classificacions dels trastorns mentals i avaluació i tractament.

La segona part té com a segon objectiu l'estudi de les psicopatologies més importants que es produeixen en els diferents processos mentals i en l'activitat en la infància i en l'activitat.

En les dues parts teòriques es realitzaran pràctiques, que constitueixen el tercer objectiu, tenen la missió d'assentar els coneixements adquirits en la part teòrica. Per a això es realitzaran anàlisis de problemes i situacions reals relacionades amb la salut mental.

El quart objectiu se centra en la presentació i anàlisi de casos o problemes, tenint en compte i repetint sempre les normes fonamentals de l'ètica professional. Aquesta assignatura és bàsica per a l'exercici del psicopedagog ja que l'ajuda a identificar casos de psicopatologia infantojuvenil.

Els ODS amb les quals es relaciona són: ODS 3 (Salut i benestar), perquè promou la salut mental en infants

i adolescents. Inclou la prevenció, l'avaluació i el tractament de trastorns com l'ansietat, la depressió, el TDAH i els trastorns de la conducta alimentària, entre d'altres; està relacionat amb l'objectiu de millorar el benestar psicològic i reduir les malalties mentals. ODS 4 (Educació de qualitat). La psicologia infantojuvenil influeix en el rendiment acadèmic, l'adaptació escolar, etc., promovent una educació inclusiva i equitativa. ODS 5 (Igualtat de gènere). Alguns trastorns presenten diferències de gènere, per exemple, els trastorns de la conducta alimentària són més freqüents en noies, i els enfocaments d'avaluació i d'intervenció han de ser sensibles al gènere. ODS 10 (Reducció de les desigualtats). Molts trastorns s'agregen per factors socials, vulnerabilitat familiar, exclusió social, etc., i la intervenció psicològica ajuda a reduir les desigualtats en el desenvolupament infantil. ODS 16 (Pau, justícia i institucions sòlides). Protecció de la infància davant l'abús, la negligència i la violència, i promoció del benestar emocional en entorns segurs; relacionat amb els drets dels menors i amb intervencions en situacions de risc.

En aquesta assignatura es promourà el coneixement del marc normatiu i dels principis fonamentals de la Llei orgànica 10/2022, de 6 de setembre, de garantia integral de la llibertat sexual. Es treballaran continguts relacionats amb la igualtat i la perspectiva de gènere, i es prestarà una atenció especial a les estratègies de prevenció, sensibilització i detecció de situacions de violència sexual en l'àmbit educatiu. Així mateix, s'integraran pràctiques docents orientades a la prevenció i detecció de les violències sexuals, en coordinació amb els recursos institucionals i els protocols establerts per la Universitat de València.

CONEIXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

No s'han especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

2211 - Màster Universitari en Psicopedagogia

Actuar amb professionalitat i comportament ètic en l'exercici de les seues tasques.

Avaluar i diagnosticar els aprenents en els diferents aspectes del desenvolupament (aptituds, interessos, personalitat, motivació....) amb l'objectiu d'adoptar les mesures ordinàries i extraordinàries d'atenció a la diversitat.

Avaluar processos de desenvolupament i aprenentatge humà, tant normals com atípics, al llarg del cicle vital.

Col·laborar amb el professorat en l'exercici de la funció docent, tutorial i en la d'organització dels centres educatius i Assessorar-li i col·laborar amb ell en el disseny de procediments i instruments d'avaluació, tant dels aprenentatges de l'alumnat, com del mateix procés d'ensenyança, així com en tècniques de dinàmica i maneig de grup, resolució de conflictes, mediació escolar i foment de la convivència i valors democràtics.

Desenvolupar la innovació i la creativitat en la pràctica professional i aplicar els coneixements teòrics i els avanços científics a la pràctica professional i a la investigació.

Diagnosticar, assessorar, previndre i intervindre a fi d'afavorir el desenvolupament i l'aprenentatge en persones amb necessitats educatives especials, trastorns de l'aprenentatge i amb risc d'exclusió educativa i/o social.

Dissenyar, aplicar i avaluar programes, processos, recursos i pràctiques educatives dirigides a qualsevol persona o grup social prenent en consideració el seu nivell de desenrotllament, les seues necessitats i limitacions, així com els contextos multiculturals.

Dissenyar, assessorar, coordinar i avaluar programes i mesures de compensació de les desigualtats educatives; analitzar les necessitats i demandes referides a l'escolarització d'alumnes en situació de desavantatge social, familiar o personal, així com aquelles condicions personals i socials que faciliten o dificulten el procés d'ensenyança i aprenentatge de l'alumnat i la seua adaptació a l'àmbit escolar.

Dissenyar, avaluar i adaptar processos d'ensenyança - aprenentatge als models de convivència en els distints contextos socials, lingüístics i culturals en els que exercisca el seu treball.

Dissenyar, implementar, coordinar i avaluar intervencions i programes d'orientació psicopedagògica sobre el procés d'ensenyança-aprenentatge, sobre l'adaptació personal i social i sobre les eixides professionals de l'alumnat.

Emetre informes tècnics, peritatges i auditories relacionats amb el lloc de treball i analitzar, dissenyar i promoure processos d'ensenyança i aprenentatge per mitjà de l'ús de diferents llenguatges, mitjans i recursos.

Mantindre un comportament reflexiu i crític davant de la realitat social i educativa i afavorir els canvis, transformacions i innovacions que porten a millorar la qualitat de vida individual i social.

Millorar la qualitat de l'exercici professional i, en particular, la pròpia formació i desenrotllar estratègies que faciliten la col·laboració, la creació de xarxes, la implicació dels diferents agents educatius i/o socials que participen en processos psicoeducatius.

Posseir i comprendre coneixements que aportin una base o oportunitat de ser originals en el desenvolupament i / o aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.

Promoure i/o col·laborar en la implementació dels processos de qualitat, innovació i millora de l'educació, així com en la investigació sobre els mateixos i assessorar i col·laborar amb el professorat per a la millora dels processos d'ensenyança / aprenentatge.

Que els estudiants posseïsquen les habilitats d'aprenentatge que els permeten continuar estudiant d'una forma que haurà de ser en gran manera autodirigida o autònoma.

Que els estudiants s'impliquen de manera general i transversal, en l'aplicació i defensa de tots els drets fonamentals i democràtics, així com els principis de millora social

Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements adquirits i la seua capacitat de resolució de problemes en entorns nous o poc coneguts dins de contextos més amplis (o multidisciplinaris) relacionats amb la seua àrea d'estudi.

Que els estudiants sàpiguem comunicar les conclusions (i els coneixements i les raons últimes que les sustenten) a públics especialitzats i no especialitzats d'una manera clara i sense ambigüitats.

Que els estudiants siguen capaços d'integrar coneixements i afrontar la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, incloga reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.

Realitzar l'avaluació i la valoració sociopsicopedagògica de l'alumnat i determinar el model i els servicis de la seua escolarització mes adequats.

Reunir i interpretar dades rellevants per a emetre juís psicopedagògics que incloguen una reflexió sobre qüestions d'índole social, científica o tècnica.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Conceptes i models explicatius en psicopatologia infantil i juvenil .
2. Consideracions generals de l'avaluació i la intervenció psicològica infantil-juvenil
3. Trastorns del comportament alimentari en la infància i l'adolescència: avaluació i tractament.
4. Trastorns del control d'esfínters: avaluació i tractament.
5. Trastorns d'ansietat: avaluació i tractament.
6. Trastorn per dèficit d'atenció i comportament pertorbador: avaluació i tractament.
7. Trastorns de l'estat d'ànim: avaluació i tractament.
8. Esquizofrènia infantil: avaluació i tractament.
9. Trastorns generalitzats del desenvolupament: avaluació i tractament.
10. Situacions de risc en la infància: avaluació i tractament.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria	20,50
Seminari	4,00
Pràctiques a l'aula	8,50
Total hores	33,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	20,00
Estudi i treball autònom	30,00
Preparació de classes	0,00
Preparació d'activitats d'avaluació	0,00
Resolució de casos pràctics	17,00

METODOLOGIA DOCENT

Classe magistral participativa

Casos pràctics

Estudi i treball de l'alumne per integrar les competències de l'assignatura

Aprenentatge col·laboratiu

Atenció individualitzada i/o grupal

Prova final de caràcter teoricopràctic

ave;ctic

AVALUACIÓ

- a) Examen, que consistirà en una prova oral i/o escrita.
- b) Dossiers, que inclouran els diferents treballs realitzats per l'estudiant.
- c) Participació en les diferents activitats de classe

REQUISITS MÍNIMS:

Per superar l'aprovació serà necessari com a mínim una nota de 5 (aprovat), en l'examen i en el dossier de manera independent cadascun.

ADVERTÈNCIA: La còpia o plagi manifest de qualsevol tasca parteix de l'avaluació suposarà la impossibilitat de superar l'assignatura, sotmetent-se seguidament als procediments disciplinaris oportuns. Tingui's en compte que, d'acord amb l'article 13. d) Estatut de l'estudiant Universitari (RD 1791/2010, de 30 de desembre), és deure d'un estudiant abstenir-se en la utilització o cooperació en procediments fraudulents en les proves d'avaluació, en els treballs que es realitzen o en documents oficials de la universitat.

SISTEMA DE QUALIFICACIÓ: La qualificació de l'assignatura quedarà sotmesa al que disposa el Reglament d'Avaluació i Qualificació de la Universitat de València per a títols de Grau i Màster (ACGUV 108/2017 de 30 de maig de 2017) .http:

//www.uv.es/graus/normatives/2017_108_reglament_avaluacio_qualificacio.pdf

D'acord amb aquesta normativa, es concreta en expressió numèrica de 0 a 10 amb un decimal, usant la següent escala de qualificació: - de 0 a 4.9: suspens- de 5 a 6.9: aprovat- de 7 a 8.9: notable de 9 a 10: excel·lent o matrícula d'honor.

Per a aconseguir la matrícula d'honor, es podrà sol·licitar la realització d'una prova d'avaluació, ja siga oral o escrita.

La realització fraudulenta de proves d'avaluació i el plagi en treballs d'avaluació seran considerats conforme al Reglament d'avaluació i qualificació de la UV (ACGUV 108/2017) i al Protocol d'actuació davant pràctiques fraudulentes (ACGUV 123/2020).

L'ús de tecnologies (inclosa IA), que no siga prèvia i expressament autoritzat pel professorat, per a confeccionar materials d'avaluació, permetrà que aquests no siguen considerats com d'autoria pròpia i seran tractats segons la reglamentació vigent i el Codi de Convivència i Bones Pràctiques de la UV (ACGUV 300/2023, DOGV, núm. 9747/18.12.2023).

BIBLIOGRAFIA

A.P.A. (2016): DSM-5: Libro de casos. Barcelona: Editorial Medica Panamericana

Amador, J.A., Forns, M. y González, M. (2010). Trastorno por déficit de atención con hiperactividad (TDAH). Madrid. Síntesis.

American Psychological Association (2023). DSM-5 TR. Manual diagnóstico y estadístico de los trastornos mentales. Texto Revisado. Madrid: Editorial Médica Panamericana

Barrio del, M.V. (2002). Emociones infantiles. Evolución, evaluación y prevención. Madrid. Pirámide.

Caballo, V.E., & Simón, M.A. (2002). Manual de psicología clínica infantil y del adolescente. Trastornos específicos. Madrid: Pirámide.

Caballo, V.E., & Simón, M.A. (2001). Manual de psicología clínica infantil y del adolescente. Trastornos generales. Madrid: Pirámide.

Comeche Moreno, M.I., Vallejo Pareja, M.A. (2012). Manual de terapia de conducta en la infancia. Madrid: UNED

Ezpeleta, L. (2010). La entrevista diagnóstica con niños y adolescentes. Madrid: Síntesis.

Fonseca-Pedrero, E. (2021). Manual de tratamientos psicológicos: infancia y adolescencia. Madrid: Pirámide.

González, R., Montoya-Castilla, I. (2015). *Psicología Clínica Infanto-juvenil*. Madrid: Pirámide

González Martínez, M.T. (2011). *Psicología clínica de la infancia y de la adolescencia. Aspectos clínicos, evaluación e intervención*. Madrid: Pirámide

Huebner, D. (2008). *Qué puedo hacer cuando me preocupo demasiado. Un libro para niños con ansiedad*. Madrid: TEA Ediciones

Izquierdo, A., Cuéllar, I. y Padilla, D. (Dir.) (2021) *Manual de Psicología clínica de la infancia y la Adolescencia. Bases para una nueva especialidad*. Madrid: McGraw Hill.

Kazdin, A.E. & Buena-Casal, G. (1999). *Conducta antisocial: Evaluación, tratamiento y prevención en la infancia y la adolescencia*. Madrid: Pirámide.

Larroy, C. (2007). *Mi hijo no me obedece*. Madrid: Pirámide Referència c6: Miranda, A. (2001). *Trastornos por déficit de atención con hiperactividad: Una guía práctica*. Málaga: Aljibe.

Martínez. E. (2024). *Psicología Clínica infantojuvenil*. 2ªedición. Incluye DSM-5-TR y CIE-11. Máster en Psicopedagogía. Valencia: Tirant lo Blanch.

Pérez-Álvarez, M., Fernández Hermida, J.R., Fernández Rodríguez, C. & Amigo Vázquez, I. (2003)(Eds.), *Guía de tratamientos psicológicos eficaces III. Infancia y adolescencia*. Madrid: Pirámide.

Rodríguez Sacristán, J. (2002). *Psicopatología infantil Básica. Teoría y casos clínicos*. Madrid: Pirámide.

Toro, J. (2010). *El adolescente y su mundo*. Madrid: Pirámide.